

Munkában a Tatarescu-kormány

Elkészült az új közigazgatási törvény

Megszűnnek az állandó választmányok. -- A községi tanácsokat ezentulismét a belügyminiszter és a prefektus osztja fel. -- A választások elleni panasz nem akadályozza meg a képviselőtestületek megalakulását

A parlament ülősszakának programja

Bucuresti, január 26.
A közigazgatási törvény módosítása a mely ezuttal a törvény radikális átalakítását fogja jelenteni, küszöbön áll. A reformot a kormány két részben valósítja meg. A most kezdődő törvényhozási ülősszak csak a legsürgősebbnek tartott módosításokat fogja megszavazni, az általános reform az őszre marad. Az aradvárosi és megyei tanácsokat is azért nem osztotta fel mind- eddig a kormány, mert az első reform-törvény ugyanis ki fogja mondani a működésben levő városi és megyei tanács felosz-

A közigazgatási reform alapelveinek dolgozására a kormány bizottságot nevezett ki amely Franasovici Richard közlekedési volt belügyi alminiszter elnöke alatt több ülőst tartott s ezeken megállapította a készülő közigazgatási reform irányát a következő három pontban:

- 1) a közigazgatási apparátus egyszerűsítése,
- 2) a bürokratikus ballaszt leépítése s ezzel párhuzamosan a közigazgatási kiadások redukálása,
- 3) az adminisztratív hatóságok presztízsének emelése.

Ezeket az elvi szempontokat a kormány a következő gyakorlati rendelkezésekkel akarja elérni: leszálítja a tanácstagok számát (valószínűleg a választott és nem a kinevezett tanácstagokról van szó). A leszálítás elég radikálisnak ígérkezik, ha abból következtetünk, hogy Bucuresti közeg tanácsának az eddigi 80 helyett csak 50 tagja lesz. Ez az intézkedés azonban aligha szolgálja bármilyen tekintetben is a kitűzött program-elveket, mert a községi képviselőknek se fizetés, se napidíj nem jár.

Nem lesz állandó választmány

Az állandó választmányok intézménye megszűnik, minthogy ezek ugyanis csak vegyesbírói voltak a tanácsai határozatoknak. Szerepüket a polgármester és az alpolgármesterek veszik át s így megtakarítódnak a permanens választmány tagjainak kifizetett napidíjak.

Községekben nem fognak külön választást tartani a községtanács és a községi bíró választására, hanem ugyanazon szavazólistán fognak szavazni a képviselőtestületi tagokra és a községi bíróra.

A tanács tagok új számának megállapítására vonatkozó rendelkezések fogják kimondani a jelenleg működő tanácsok feloszlását. Ennek megtörténtével nyomban ki-

fogják írni az új választásokat, amelyek terminusa valamelyik tavaszi hónapra fog esni.

A törvényhozás programja

Bucuresti, január 26.

A Viitorul szerint a parlament a következő törvényjavaslatokat fogadja el ezen az ülősszakon: 1: A költségvetéssel kapcsolatos pénzügyi javaslatok, 2: A pénzügyi reorganizáció, 3: Az autonóm intézmények megszüntetése, 4: Közigazgatás reform, 5: Az adósságok konverziója, 6: Az igazságügyi kódex, 7: A szakkamarák számának csökkentése, 8: A közép és főiskolai oktatás reformja, 9: Az államvédelmi törvény és 10: A szövetségi törvény

Csak birtokon kívül lehet felebbezni

A jövőben egy központi inspektor jelentése alapján a belügyminiszter rendeli el a feloszlást, amely ellen már csak birtokon kívül lehet jogorvoslattal éni.

Ugyanílyen jog illeti meg a prefektusokat a törvényhozási joggal nem bíró városok és községek tanácsaival szemben.

Kimondja az új törvény, hogy a választott tanácsok működésüket megkezdhetik tekintet nélkül arra, hogy a lefolyt választás ellen adatkötő bekontestáció vagy sem.

A múltban a választási visszaélések miatt beadott panasz elintézéséig a képviselőtestü-

letek, megyei és városi tanácsok nem alakulhattak meg. A revíziós bizottságok elég rövid idő alatt döntöttek a választási petíciók felett, de a panaszok elintézése meghosszabbította az interimár bizottságok életét. Elég lényeges változásokon megy át a főváros adminisztrációja is bár a reformnak erre vonatkozó része sem ígér a közigazgatás menete szempontjából rendszerváltozást, mint ahogy a vidéki közigazgatási testületek tervezett reformja is inkább csak külsőségekre vonatkozik s visszaállítja sa egy rendszernek, amely már életben volt.

Megállapították a zágrábi bombamerénylet áldozatainak személyazonosságát

Egyik áldozat üzleti uton volt Spalatóba, de sohasem érkezett meg oda. -- Egy áldozat személyazonosságát még ezideig nem sikerült megállapítani

Zágráb, január 26.

A Zágráb-steinbrücki vonalon történt bombamerénylettel kapcsolatban jelentik, hogy a szerencsétlenség alkalmával meghalt Wachtl Eduárd fivére, Wachtl Ernő a halott leányának, Trudenak társaságában Gurkfeldbe érkezett. Minöketten felismerték a halottban hozzátartozójukat. Csütörtökön sikerült a másik halott személyazonosságát megállapítani. A megzenesedett hullában

Barakin Nielko 38 éves magánhivatalnokot ismerték fel, aki a hratiniggi kémiai gyárban volt alkalmazva és üzleti ügyben Spalatoba utazott, azonban oda nem érkezett meg. Gurkfeldbe hívott felesége csomagjaiból ráismert férje tulajdonára. A harmadik áldozat személyazonosságát még nem lehetett megállapítani.

Vagyonsibólásért

Öt millió frankra büntettek két angol állampolgárt a franciák

Paris, január 26.
A francia hatóságok jogerősen összesen ötmillió frank pénzbüntetésre ítélték két angol állampolgárt, mert áthágták azt az 1918 évi törvényt, amely megtiltja a tőkekivitt. Egy nemrég hozott törvény szerint az 1918-as törvény alapján kiszabott

pénzbüntetéseket automatikusan a hét és félszeresére emelik fel, úgyhogy a két angolnak végeredményben 37 és félmillió frankot kell fizetniük. Az elítéltek 1920-ban nagy külföldi értéktökeket vásároltak és azokat Londonra és Amszterdamba szülő csekkekkel fizették ki.

A Távol Keleten már reng a föld

Borzalmas földrengés pusztított Kinában

A lázadó katonák százait maga alá temette a föld

Peking, január 26.
Hihetetlen érkezett hírek arról számolnak be, hogy vasárnap súlyos földrengés pusztított San Si, Kvan Sun és Sui Jua tartományokban. Kvej Hu és Ke Juan helységek legnagyobb részét romokban hevernek. Vujuanban, ahol nagy helyőrség van, mert a lázadás ott is felütötte fejét, egy kaszárnya beomlott és átfutott sok száz katonát maga alá temetett, akiket halottaknak hisz-

nek. A polgári lakosság között is sok az áldozat. Nagy az aggodalom Sun Tien Jing tábornok hadseregének sorsa miatt, amelyet Ning Sien tartományba küldtek a mohamedán lázadás leverésére és nincs róla semmi hír.

Annyi lehet tudni, hogy Ning Sien városát, amely a Sárga folyó felső medrének mentén fekszik, a földrengés majdnem egészen elpusztította.

Szeplőt, májfoltot

két hét alatt elmulaszt — észrevétlenül hámlaszt

a FLOREAL 2-es számú krém Egy téglár 40 lei

Romániai vezérképviselő: Drogueria „Centrala” Oradea, Telefon 6-56

Darabokra tépett a felrobbant vaspalack Hajduszoboszlón egy munkást

Egy munkásasszony mindkét szemére megvakult

Debrecen, január 26.
Hajduszoboszlón tegnap délután fél 2 óra után a Földgázüzem Rt. épületében, hol a MÁV személykocsijainak világítására szolgáló földgázpalackokat töltik, egy 150 légköri nyomás alatt álló földgázpalack, telt hatalmas kovácsolt vaspalack ismeretlen körülmények között felrobbant.

A robbanás ereje Tóth Miklós munkást, aki a töltőhelyiségben tartózkodott, dara-

bokra tépte. A teremben tartózkodó Szoboszlai Bálintné munkásasszonyt pedig, aki éppen ebédet hozott férjének, a szertepülő vasszilánkok mindkét szemére megvakították. Állapota életveszélyes. A robbanás megromlatta az épületet is és betörte a közelben levő Hajduszoboszlói pályaudvar épületének több ablakát. Debrecenből azonnal vizsgálatbizottság utazott a helyszínre a szerencsétlenség okának megállapítására.

Késsel ment egymásnak két gazdálkodó a föld miatt

Cluj, január 26.
Véres párbajt vívott egymással két zsidó szász gazdálkodó a község határában levő erdőben. Endörfer András és Teutsch János valami birtokperből kifolyólag már évek óta haragban vannak egymással. A két

haragos között több ízben tettelegességre is került már a dolog, azonban a közelben levő közös ismerősüknek mindig sikerült eddig idejében közbelépni. A tegnap kora hajnalban mindkét gazdálkodó fáért ment ki a község határában levő erdőbe, ahol véletlenül összetalálkoztak.

Az összetalálkozásból veszekedés, majd parázs verekedés lett, melynek nyomán

mindkettő előrántotta bicskáját és a két haragos úgy össze-vissza szurkálta egymást, hogy mindketten eszméletlenül terültek el a havon. A házbellek úgy találtak rájuk az erdőben egymás mellett, teljesen tehetetlenül feküdtek a sok vérvesztéségtől. A két haragost azonnal beszállították a községbe, Endörfer András az arcán és a karján, míg ellenfele a mellén és a lábán szenvedett sebesülést.

Beteg a Bi-Pi

London, január 26.
A világ cserkészszerveinek főparancsnoka, Bi-Pi mint ismeretes, súlyos operáción ment keresztül. A tegnapi napon másodszor is megoperálták az öreg lordot s állapota válságosra fordult. Lapzártakor érkezett jelentések szerint Bi-Pi állapotában javulás állott be.

Köhögést, fulladást és a rekedtséget, megszünteti a torok és szájfüreget dezinficiálja és így a ragályoktól megóvja a

füdőfücukorka

Ára 20 Lei. — Kapható a gyógyszerárakban. Készí: Osváth gyógyszerár. Iargu-Mures.

Nagy hideg van Erdély-szerte

Bucuresti, január 26.
A meteorológiai állomás két nap óta ismét erős hideg időt jelent Erdély minden részéből. Különösen a Székelységben nagy a hideg. Toplitán tegnap — 26 fok hideget mértek.

Kérje mindenütt a **GOLF** borotva-pengét!

az acélpapert legkíméletesebb alkotása és öröme lesz a borotválkozásban. Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea, Promenad Eminescu 16.

Nem akadí vevő -- elhalasztották a gróf Karacsnyi birtokaira kitűzött árverést

Bucuresti, január 26.
A timisoarai Takarékpénztár 24 millió tartozás fejében tegnap el akarta árverezni gróf Karacsnyi Jenő torontálmegyei birtokait. Mivel az árverésen egy vevő sem jelentkezett, az árverést elhalasztották.

— Elhízott egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz kúra hatalmasan előmozdítja a bélmozgást, a testet könnyedé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József víz a máj és a vese felé irányuló vértódlásoknál, valamint aranyérvénél és prostatabajoknál is áldásos hatást fejt ki.

Időjárás

Várható idő a következő 24 órára. Dél légáramlás, továbbá száraz, hideg ködös idő, lényegtelen hőváltozásokkal.

UJSÁGÁRUSOKAT jó keresettel találunk és több erdélyi városban is. Kérjük az Erdélyi Magyarorságot és Friss Újság árusításához. Csakis megbízható egyének jelentkezzenek a kiadói hivatalban.

2 oldal Erdélyi Magyarorság Január 28.

„Erdélyi Magyarorság” falinaptár

ára 2 lei.

Kapható a kiadóhivatalban.

Rebecca gyorsan natározott. Ismerte Samuel és sejtette, hogy az "ibolyakék szemek" is volt némi részük abban, hogy Samuel olyan meggondolatlanul sietett megvenni 4000 fontért a gyöngysort. De ezen már túl voltak és Rebecca-nak most már csak férjét fenyegető veszedelem forgott az eszében. Már-már börtönben látta Samuel — és ott áll "négy neveletlen árvájával" Nem ezt nem szabad megkockáztatni!

— Eddig még nem történt semmi baj, Samuel — jelentette ki szilárd meggyőződéssel az asszony.

— Semmi baj?! — hördült fel Mr. Gleitz a kezét tördelve. Hát a 4000 font ami elvezett: az nem baj!

— A rendőrséget értem — folytatta Rebecca emelt hangon, — Ha okosan cselekszel, nem tehetik rád a kezüket.

— A rendőrség! — jajdult föl Mr. Gleitz megrendülve, mert eszébe jutott, hogy hányszor táncolt már beretváelen a rendőrség előtt.

— És nem cselekedhetsz olyant — oktatatta Mrs. Gleitz az urát — ami gyauba teverhetne a rendőrség előtt.

— Isten őrizze! — tiltakozott Mr. Gleitz kézzel-lábbal.

— Elővetkezésképen — hangzott el az ukáz Rebecca ajkairól — holnap reggel mind járt jelentkezel a Scotland Yardon és átadod a gyöngysort a detektíveknek. Ezt fogod tenni Samuel!

A bomba fölrobbant és Mr. Gleitz fulladozva kapkodott levegőért. Kapzsisága heves harcra vívott az émélettel, hogy rendőrkézre kerülhet és kereste a kiutat ebből a csavából.

— Ha szétszedem a gyöngysort — motyogta magában — a gyöngyszemeket baj nélkül eladhatnám egyenként és ha nem is igen nyernék rajtuk, legalább visszakapnám a pénzemet.

— Elviszed a gyöngysort a Scotland Yardra! — ismételte Mrs. Gleitz szigorúan. — Gondolj a családra. Samuel négy gyermekedre és én reám is! És gondolj arra is — tette hozzá vigasztaló hangon — hogy Mr. Van Doorn a vasutkirály, többszörös, milliómos, aki bizonyára nagyon megőrül, ha visszakapja leánya gyöngysorát.

Mr. Gleitz nagyon jól tudta, hogy ez üres vigasztalás mert jól ismerte a törvényt. Lopott holmit vásárolt s ezért nem jár kárpótlás. A 4000 font egészen bizonyos, hogy elveszett már — de M. Gleitz azért mégis elvitte másnap reggel a gyöngysort a Scotland Yardra, ahol Kennedy örömmel, ragyogó szemekkel hallgatta. — Hát mégis helyes nyomon járt! Az amerikai leány székesben van — pénz kell neki és eladja ezért a gyöngysort.

Csak az nem tetszett a detektívfelügyelőnek, hogy annak a hölgynek a személynéirása, aki a gyöngysort eladta, sehogyse egyezett Miss Adrenne Van Doorn személynéirásával.

— Nem baj — döntötte el magában Kennedy. — Ez a Craigowan grófnő bizonyára bizalmas barátja Miss Van Doornnak és bizonyára az ő kérésére vállalkozott a gyöngygyakék eladására. És, miután tudjuk a grófnő nevét s címét, gyerekjáték lesz kinyomozni, hogy hol tartózkodik.

Ment is azonnal a sürgős távirat: Rendőrkapitányság Craigowan Cailhuess grófság.

Kérek sürgős drótválaszt: hol tartózkodik jelenleg Craigowan grófnő?

Kennedy, Scotland Yard
A válasz már kora délután megjött, de nem volt biztató:

Kennedy Scotland Yard, London
Craigowan grófnő hat hónappal ezelőtt tudógyulladásban meghalt.

Rendőrkapitányság Craigowan

Erdélyi Magyarok
Január 28.

A vilagbajnokság után fele- zik be a Nemzeti Bajnokság

Bucaresti, január 26.

A nemzeti bajnokság tavaszi fordulójának sorsolását olyenképpen készítette el a szövetség, hogy lehetetlenség a vilagbajnokságok kezdetéig befejezni a bajnokságot. A nemzeti bajnokságban résztvevő több egye-

sület beadvánnyal készül ebben az ügyben a szövetséghez fordulni, amelyben a beosztás megváltoztatását kéri, úgyhogy a vilagbajnokságokig véget érjen a nemzeti bajnokság.

A FIFA tárgyalja a svájci óvást

Genf, január 26.

Ismeretes, hogy Svájc az októberben lejátszott 2:2 arányban eldöntetlenül végződött Románia-Svájc mérkőzést Barátság szereplése miatt megóvta a vilagbajnokság előkészítő bizottságánál. Az előkészítő bizott-

ság a Fifához tette át az ügyet, amely úgy döntött, hogy csak a Románia-Jugoszlávia mérkőzése után fog az óvással érdemben foglalkozni. A román-jugoszláv selejtező mérkőzés időpontja május 6.

Izgalmas reváns

Ujból mérkőzik Max Schmeling Max Baerrel

Newyork, január 26

A német ökölvívás legkiválóbb képviselője, Max Schmeling és Max Baer közt létrejön a revánsmérkőzés. Schmeling kedden aláírta a szerződést, amelynek értelmében ap-

rilis folyamán 12 menetes küzdelemben méri össze erejét Baerrel. Loudaro, Baer menedzsere, Baltimoreból Hollywoodba utazott, hogy Baerrel aláírassa a szerződést.

KORCSOLYA

Engnestangen a gyorskorcsolyázás vilagbajnoka. hamari versenyen 2 p 28.8 mp-es idő alatt győzött 1500 m-en és 43.4 mp-cel 500 m-en. Az 5000 m-et Staksrud nyerte 8 p 39.2 mp-es idővel. Az Európa bajnok Balangrud Notoddenben versenyzett s győzött 1500 és 5000 m-en 2 p 29.3 mp, illetve 9 p 02 mp-es idővel.

BOB

Halálos bobszerencsétlenség Dél-Tirolban. Egy a déltiroli Fleims-vögyben fekvő Tesseróban rendezett bobversenyen egyik bob a cél előtt a közönség közé futott és a verseny intőzőjét. Vanna elnököt oly súlyosan megsebesítette, hogy rövidesen meghalt. A balesetnek rajta kívül hét sebesültje van.

FUTBALL

Összesen 16 bírót hívnak meg a vilagbajnokságokra. A futballvilagbajnokság előkészítő bizottsága az összes résztvevő országok szövetségeit felkérte, hogy április 15-éig négy-négy bírót jelentsenek be, akik közül kiválasztják azt a 16 bírót, akik meghívás alapján fogják vezetni az olaszországi döntőmérkőzéseket. A bírók egyrészenek határbíráskodást is el kell majd látniuk.

A Törökvis február 10-i jalmeszes báljára serényen folynak a munkálatok, a 106 tagú rendezőség dolgozik azon, hogy ezen bál még a decemberi báljukat is felülmulja.

Borrel az olasz góltrekorde. Az olasz bajnokság góllövő statisztikájának élen Borrel II áll 20 góllal, míg Meazza 16 góllal a második helyet foglalja el. Utánuk Viani II. 14, Notti 12, Arcari és Piola 11 következik. Borrel II. különben legutóbb egy főiskolai csapatban játszott. Csapata 14:0-ra győzött, amelyből 11-et a válogatott csatár szerezett.

Nemzeti-Délkelet Franciaország válogatott 2:2 (2:1). Bordeauxban lejátszott

mérkőzés a Nemzeti turájának utolsó meccse volt.

Sergiu Russoff az európai hírű doni kórus kórus ismert szülő tenoristája, vasárnap este 9 órakor a Törökvis otthonában szerepel.

Csehszlovák, cseh-német és osztrák futbalcsapatok túraeredményei. Dublinban az írországi turán levő DSV Saaz labdarugó csapata 1:0 arányban vereséget szenvedett. A csehszlovákiai német csapat Belfastban a Linfield ellen 2:2 (1:1) arányban döntetlenül végzett. Franciaországban a Viktoria Ziskow labdarugó csapata az SO Montpellier együttesével 1:1 arányban döntetlenül mérkőzött. A Viktoria Pilsen 2:1 arányban legyőzte az Olympique Marseille együttesét. A bécsi Admira 2:2 arányú döntetlent ért el az AS Cannes csapatával szemben, míg az Austria 3:0 arányban verte a Stade Rennais csapatát.

ATLÉTIKA

Uj fedettpálya vilagrekordot állított fel a rudgrásban. Keith Brown egy newyorki versenyen 431 cm-es eredménnyel.

A legjobb orosz atlétikai eredmények. Szovjetországi atlétikai szövetségének rekordlistája a következő: 100 m: Kornienko 10.7 mp 200 m: Kornienko 22 mp 400 m: Podgatzky 50.2 mp 800 m: Baranow 1 p 58 és 9 mp 1000 m: Definow 2 p 34.8 mp 1500 m: Definow 4 p 07.4 mp 3000 m: Snomensky 8 p 57.2 mp 5000 m: Maljew 15 p 23.6 mp 10000 m: Maxumow 32 p 34 mp 110 m: gát: Owsjanikow 16.4 mp 200 m gát: Polikarpow 59.6. Az ügyességi számok rekordjai hiányoznak. A fenti eredmények arra mutatnak, hogy a szovjet atlétika fejlődésben van.

Nem sikerült Costolli rekordkísérlete. Az olasz Costolli a 400 méteres gyorsasági olasz rekordját 4 perc 59 másodperccel megakartta javítani. A rekordkísérlet nem sikerült; Costolli csak 5 perc 00.1 másodperces időt ért el. Ez is fél másodperccel jobb, mint a fennálló magyar rekord.

Bolba András és két társa követte el a saniobi kettős gyilkosságot

Mégis rablógyilkosság történt. — Új nyomon a vizsgálat. — Helyszíni tudósítás a még most is rémületben élő Saniobról

Saniob, január 26.

(Kiküldött tudósítónktól).

Ilyenkor azt szokták írni, hogy a község fedült hangyabolyhoz hasonlít. A borzalmas kettős gyilkosság után a kis község békés nyugalma fel van zaklatva. Pedig nem egészen így igaz. Amint autónk befordul a saniobi főútcán, egy terepfett lelkét sem lehet látni. Az emberek félve húzódnak be fészkeikbe, reszketve zárják magukra az ajtót. Ki tudja, melyik éjszaka zörgetnek be valamelyik házba a sem Istent, sem embert nem ismerő gyilkosok?

A téli ködben Saniob olyan, mint egy elátkozott falu. A kis község, amely Szent István jobbjáról nyerte nevét, most újból szomorú nevezetességre tett szert. De még milyen nevezetességre! Nemcsak vetekszik az élesdi rablógyilkosság vagy hogy csak a mi városunkban maradjunk: a görögöldafi gyilkossággal, de borzalmasságban, vérfagyasztó kgyetlenségében messze felül is mulja azokat.

A gyilkosság színhelyén.

Első utunk persze a szomorú házba vezet. Le vannak zárva az ajtók, nem lakik most senki benne és bizonyára jó időbe telik, amíg valaki is beleköltözik.

Belépünk a szobába, ahol a bűntény történt. Az ágyak most is vetetlenek, de a szoba hideg és a keményrefagyott földön már alig láthatók a vérnyomok. Elmagyarázzák előttem, hogyan feküdtek a holttestek, arccal a föld felé, átvágott nyakkal, a borzalmas halál rémületével a fennakadt szemekben és a védekezően kitárt kezekben Pillanatig sem fér kétség hozzá, hogy a gyilkosok legalább hárman lehettek.

A Reteg fiu életerős ember volt, aki nem ijedt meg egykönnyen a maga árnyékától és a gyilkosok nem léphettek olyan észrevétlenül a szobába, hogy hátulról ragadják meg áldozatukat. (Erre mutat az a vörölmény is, hogy a nyakát vágták el).

Irtózatoss küzdelem fejlődhetett ki Reteg és a gyilkosok között A tizenöt éves szurást a vérontástól felbőszült gyilkos szurhatta áldozata testébe. Talán még akkor is szurkálták, mikor már halott volt.

A hóhérmunkát nem egy, hanem több ember végezte. Valószínű, hogy előbb az öregasszonnyal végeztek, mert tudták, hogy azzal könnyebb dolguk lesz és azután vették magukat a fiura, aki segítségért kiálhatott, azért dugtak papír galacsint a szájába.

Mégis rablógyilkosság

Az első nyomozás azt a feltevést alakította ki, hogy nem rablógyilkosság történt, hanem másutt kell keresni az indítókot Tüzetesebb vizsgálat után azonban mégis arra a feltevésre kell támaszkodni, hogy mégis a pénzért gyilkoltak a saniobi gyilkosok.

Igaz ugyan, hogy az első szobában, ahol Retegék télen nem laktak, ez volt az ugynevezett uriszoba, a szekrényben érinthetetlenül találtak egy ötszáz leies bankjegyet, nem valószínű azonban, hogy a fau legmódosabb embereinek hűbén álló Retegék házában ne lett volna több pénz. Nehezen hihető az is, hogy a pénzüket abban a szobában tartották volna, ahol nem is tartózkodtak annál is inkább, mert ez a szoba az ucca felől még könnyebben volt megközelíthető, mint a másik. Valószínű,

hogy Retegék

a nagyobb összegű pénzt és ékszereket abban a szobában tartották ahol a gyilkosság is történt és a rablógyilkosok el is vitték zsákmányukat.

de az sincs kizárva hogy nem találtak pénzt és efeletti bosszújukban bántak el oly kegyetlenül az öregasszonnyal és fiával.

Hogy nem bosszu műve volt a gyilkosság, ez kiviáglik a következőkből: bosszút legfeljebb csak a fiatalember ellen esküdne tett volna valamelyik haragosa, de akkor kilesi az alkalmat, amikor egyedül találkozhat vele és nem öli meg az anyját sem. Virtuskodásból, legényes hetvenkedésből ilyen borzalmas kettős bűntény sohasem származhat, de különben is

a Reteg fiu nem udvarolt senkinek, egyetlen nőügyéről sem tudnak a faluban.

Hogy Retegéknek sok irigyük volt, az

könnyen lehet: melyik gazdag embernek nincs irigye.

Miért akartak betörni ugyanazon éjszaka Pop József saniobi apát lakására is? Csakis a rablás gondolata vezérelte őket.

Aligha akadhat józaneszű ember, aki elhiggye, hogy az apátnak is „haragosa” lehetett volna ugyanaz az ember, aki a Reteg fiunak (Itt említjük meg, hogy az apát ság épületét azóta fegyveres éjjeli őrs őrzi).

El kell vetni azt a gondolatot is, hogy az örökség miatt pusztultak volna el anya és fia. Retegék hozzátartozói, rokonai maguk is mind tehetős, jómódu emberek, akik kétségbeesetten tiltakoztak még a gyanu árnyéka ellen is. Nem is tehető fel, hogy a várható örökség reményében gyilkoljon valaki — amikor tudja, hogy a legelső gyanu amugy is rá fog esni.

Bolba-Eder-Martincsák a gyilkosok

Kik lehettek tehát a gyilkosok, akik kétséget kizárólag a helyzettel vagy teljesen, de legalább is részben ismerősek voltak. Segítsünk egy kissé a csendőri nyomozásnak. A legelső feltevés ilyen esetekben az szokott lenni, hogy kóbor cigányok voltak a gyilkosok. Ebben az esetben azonban agha lenne alapja ennek a gyanunak. Végtére is, ha a kóborcigányok mutatkoznak valahol a környéken, akkor valaki csak látta volna őket nappal, elmenne kkéregetni, de most sem Sanioban, sem másutt senki nem látott hetek óta kóbor cigányokat.

A mi feltevésünk más. Emlékezetes, hogy két hónappal ezelőtt az oradeai börtönből vakmerő módon megszökött három súlyos fegyházbüntetésre ítélt rab: Bolba András, a bihari hegyek haramiája, Eder József és Mortincsák. Hiába körözték őket fényképeket hiába küldték meg az ország

összes rendőrségeinek, nem sikerült nyomukra akadni. Nem is, mert hiszen Bolba és két társa minden valószínűség szerint

azóta is a bihari hegyekben, az erdőkben rejtőzködött, mert pénzüik nem ehetett arra, hogy elutazzanak, de a fegyházból megszökött rabok különben sem szeretnek vonaton utazni.

Kézenfekvő tehát a feltevés, hogy Bolba, Eder és Martincsák követték el a rablógyilkosságot

és most is talán valamelyik környékbéli erdőben rejtőzködnek.

Minden esetre nem ártana egy alapos hajtóvadászatot rendezni a környéken és mozgósítani kellene az összes csendőrszolgákat. Mert ha a nyomzás egy héten belül nem produkál eredményt, azután már jóval nehezebb dolga lesz a vizsgálatot irányító hatóságoknak.

„A világnak el kell készülnie a legrosszabbra”

Japán demars Moszkvában

Az orosz választ Tokió nem tartotta kielégítőnek

Tokió, január 26

A japán kormány szerdán erőlyes demarsra szánta el magát Moszkvában a szovjetkormány tagjainak egyre élesebb japán ellenes nyilatkozatai miatt. Ota moszkvai japán nagykövet megjelent a külügyi népbiztosságon és szóbeli jegyzéket nyújtott át amelyben a japán kormány erőlyesen tiltakozik az ellen, hogy vezető szovjetpolitikuskok aaptalanul megvádolják Japánt és azzal gyanusítják a tokiói kormányt, hogy háborút készít elő a távolkeleti Szovjet-oroszország ellen. Ota közölte a szovjetkormánnyal, hogy a japán kormány ezeket a nyilatkozatokat nyílt kihívásnak tekinti és úgy látja a helyzetet, hogy a Szovjet mindénáron ki akarja élezeni a két állam között fennálló viszonyt. Hogy milyen választ adott a szovjetkormány erre a demarsra, arról a japán hivatalos jelentés nem számol be rá

letesen és csak annyit mond, hogy az orosz választ Tokióban nem tartják kielégítőnek.

A világnak el kell készülnie a legrosszabbra

Páris, január 26.

A francia sajtó fokozódó aggodalommal figyeli a távolkeleti helyzetet. A félhivatalos Temps azt írja, hogy az orosz-japán háború veszedeleme fennáll, bár ugy Moszkvában, mint Tokióban nem tartják még elérkezettnek az időt arra, hogy kirobbantsák a nyílt konfliktust. Az Intransigent azt írja, hogy a háborús veszedelem sohasem volt olyan nagy a Távolkeleten, mint most. A világnak el kell készülnie a legrosszabbra.

3 oldal

Erdélyi Magyarság
Január 28.

Ausztria a nagyhatalmak segítségét kéri önállóságának megvédésére

A szociáldemokrata pártot mégis feloszlatja Dollfuss kancellár. — A osztrák Heimwehr voralbergi vezetőjét letartóztatták
Összehívták a német birodalmi gyűlést

London, január 26.
Ismeretes, hogy az osztrák kormány jegyzéket intézett a német birodalmi kormányhoz és abban tiltakozott a Németország részéről Ausztria belső nyugalma és békéje ellen intézett támadások miatt. Az osztrák kormány közölte a jegyzék tartalmát az angol, francia és olasz kormányokkal is. A francia kormány részéről De Launay francia külügyi államtitkár fogadta a párisi osztrák követet és közölte, hogy Ausztria függetlenségének megvédelmezése és a külföldi beavatkozások elhárítása tekintetében Franciaországra a legteljesebb mértékben számíthat. Londonban az angol minisztertanács foglalkozott a jegyzékkel és Simon angol külügyminiszter fogadta szerdán Frankenstein londoni osztrák követet, akinek kijelentette, hogy az angol kormány utasítást adott berlini követének, hogy lépjen érintkezésbe a német kormánnyal és igyekezzék az ügyet a békés megoldás irányába vezetni.

Az osztrák szociálista párt sorsa

A Reichspost, a kormány felhivatalos lapja bejelenti, hogy Dollfuss kancellár elhatározta, az osztrák szociáldemokrata párt feloszlását. A lap hangsúlyozza, hogy a marxista pártok nem fognak szerepet játszani Ausztria újjáépítésében, mert együttműködésre a kormánypárt és a marxista pártok között nem lehet számítani.

A harmadik Heimwehr-alakulat is hűtlenné lett

Bragenzi jelentés szerint a rendőrség tegnap letartóztatta Matt őrnagyot a Heimwehr voralbergi csapatnak vezetőjét. A letartóztatás kormányrendeletre történt és az a vád az őrnagy ellen, hogy a nemzeti szocialisták tartott fenn összeköttetést.

Hitler fontos kormánynyilatkozatra készül

Berlin, január 26.

A birodalmi gyűlést váratlanul keddre teljes ülésre hívták össze. Napirenden fontos kormánynyilatkozatok szerepelnek, melyeket maga Hitler kancellár fog felolvasni.

Berlin, január 26.

A német birodalmi kormány elhatározta, hogy a hónapok neveit új német el-

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Perene József” keserűvizs fájdalommentes mékürülést és kielégítő emésztést hoz létre.

Szélhámosnő garázdálkodása Budapesten

Budapest, január 26.

A múlt héten egy jólöltözött, prémkabátos szélhámosnő sorra járta a házimesteri állásra pályázó hiszékeny embereket a penzárterület közelében. Az volt a trükkje, hogy rosszullétet szimulált és miután az előzőeken házimesterjelölt átvett a közeli vendéglőbe került, vagy gyomorkeserülést, a jólöltözött nő a pénzzel eltűnt.

nevezéssel cseréli fel. Göring porosz miniszterelnök rendeletet adott ki, amelyben megtiltja a már nyilvánosságra került hónap-

nevek használatát mindaddig, amíg erre vonatkozólag hivatalos rendelkezést nem adnak ki.

S mindezt egy széjhámos idézte elő

A francia kormány közeli bukásáról ír a jobboldali sajtó

Páris, január 26.

A francia jobboldali sajtó közeli kormánybukást jósol. A lapok szerint csakis a kormány lemondása oszthatja el a gyanúsítások sűrű felhőit, melyek ma a kormány fölé nehezedtek. Chautemps mára minisztertanácsot hív össze, amelyen szóba kerül a kormány lemondása. Chautemps utódául Daladiert emlegetik.

Mi lesz olvasóink husvét-i meglepetése?

Olvasóink minden rétegéből minden városból és községből kapjuk az érdeklődő leveleket, milyen meglepetést készítenek elő husvételre? Kérjük olvasóinkat, hogy mit adunk azoknak, akik állandóan olvassák az Erdélyi Magyarorságot.

A kérdésre ezúttal nem adhatunk más választ, mint azt, hogy egy olyan kedves meglepetést tartogatunk, amely mindenki nek egyformán értékes, állandó jellegű

tárgy, mindenki örülni fog neki és mindenki vigyázni fog rá.

Minden olvasónk, aki mostantól gyűjti a lapfejeket és husvétig bemutatja a tombolajegyeket, az részesül husvét-i meglepetésünkben.

A lejárt tombola lapfejei már gyűlnek. Kérjük olvasóinkat, igyekezzenek minél előbb beküldeni a lapfejeket, hogy a 100 ajándéknyereményt kioszthassuk.

Hidden kapujába 4 gólt rugtak a zöld-fehérek

A Cao szenzációs játékkal legyőzte a Racing Club Parist

Páris, jan. 26.

Az oradeai híres zöld-fehér csapat tegnap délután ismét öregbítette hírnevét, amennyiben Páris bajnokcsapatát, a világ leghíresebb kapusának Hiddenek csapatát a Racing Clubot 4:2-re verte meg.

Részletes eredmények még nem érkeztek meg, csupán szűkszavú telefonjelentés

számolt be a győzelemről, azonban az is elég ahhoz, hogy minden romániai sportember és sportegyesület meghajtsa az elismerés zászlaját a zöld-fehérek legutóbbi teljesítménye előtt. Ez a győzelem is bebizonyította, hogy a Cao ma Románia legjobb és legállandóbb formát kijátszó csapata.

Megőrült a nélkülözéstől egy cipészmeszter

Cluj, január 26

Székely Lajos sarmasi cipészmeszter és családja négy nap óta a legrettenetesebb körülmények között tengődik. A cipészmeszter súlyos anyagi gondjai miatt hetek óta buskomor volt és ez az állapot az utóbbi napok folyamán a tébolyig fokozódott.

Vasárnap délelőtt Székely Lajos történni kezdett a lakásban. felesége és 6 kisgyermek nem tudták megfékezni a dühöngő embert, akit végül is a szomszédok te-

Székely Lajosné az előjárásigazgatásba fordult és kérte megőrült férjének valamelyik intézetben való elhelyezését, ami azonban mind a mai napig nem sikerült. Székely Lajos jelenleg is otthon van, szinte órákig érik a rohamok, melyek végpusztulással fenyegetik a tragikus sorsa cipész mestere családját és gyermekeit.

5 oldal

Erdélyi Magyarorság

Január 26.

Ismét gyilkosság történt Alesd közelében

Az ausseni (Alesd melletti) csendőrség ma reggel jelentette az ügyészségnek hogy 25-én reggel Les Ilie 78 éves lungsoai földművest halva találták az erdőben. A halott fején lött seb volt. Az ügyészség el-

rendelte a holttest felboncolását, egyben megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy gyilkosság vagy öngyilkosság történt-e?

Három hónap a testvér kioltott életéért

Halált okozó súlyos testisértés vádjával állott ma egy leány a törvényszék negyedik szekciójának Lungociu—Popa tanácsa előtt.

Zac Flóra lugoji lakos volt a vádlott, aki a vád szerint 1932 dec. 7-én megölt öccsét, Zac Juont. A tényállás szerint mindketten szénagyújtani voltak a mezőn. Szénahordás közben a két testvér összevesszett Verekedni kezdtek melynek során Zac

Flóra fejét ragadott és többször fejbesújtotta öccsét. A fiu súlyos sérüléssel kórházba került, ahol rá hat hétre belehalt a kapott sérülésekbe.

A bíróság előtt a lány beismerte tettét. Azzal védekezett, hogy erős felindulásban követte el tettét s nem tudta, mit cselekszik.

A törvényszék három havi fogházzal sújtotta Zac Flórát.

Megoldást nyert a Weisz telepiek telekcseréje

Kétmilliót kér a város a kormánytól

Dr. Soós István alpolgármester néhány napig Timisoarán tartózkodott, ahol több városi ügyet intézett el a revíziós bizottságnál. Elsősorban sikerült a Weisz telep lakóinak régen huzódó ügyét véglegesen rendezni amennyiben a revíziós bizottság jóvá hagyta a városi tanács ama határozatát, hogy a Weisz telep lakóit másutt helyezik el annak a nyolcnak a kivételével, akik a határozatot megfellebbezték. A tegnapi tanácsülésen dr. Soós István utasította is a főmérnöki hivatal vezetőjét, hogy tegyen konkrét javaslatot az áttelepítésre vonatkozólag, még mielőtt egy újabb árvíz fenyegetne a lakókat. Azt a 8 lakót pedig, akik a tanács határozatát megfellebbezték, egész egy szerűen ki fogják lakoltatni.

Dr. Soós István a timisoarai városi tanácsban is fenjárt, hogy a munkanélküliek segélyezését tanulmányozza. Itt azt a megállapítást tette, hogy az összes városok közül aránylag városunk segíti a legbőkeztebben a munkanélkülieket, ahol naponta 1200 ember kap ebédet a népkonyhákban, ezenkívül fűszert, lisztet és burgonyát kapnak természetben a 100 lejes készpénzsegélyen kívül.

A városi állandó választmány tegnap délelőtti ülésén dr. Soós István alpolgármester javaslatot tett arra nézve, hogy a város tárja fel kétségbeejtő helyzetét a kormány előtt és kérje meg ennek ecsetelése mellett, hogy a városnak járó kaszárnyabérekből előlegként és készpénzben legalább kétmillió lejt utaljanak ki, amelyből a város kifizethetné tisztviselőit és nyugdíjasait. A javaslat alapján az állandó választmány meg is bízta Mosoiu Tiberiu polgármestert, aki ma Bucurestibe utazik, hogy ilyen értelemben interveniáljon a hadügy és pénzügyminiszternél.

A polgármester készséggel el is vállalta a megbízatást, annál is inkább, mert legutóbbi bucurestii útja alkalmával is sikerült elérnie hogy a városnak járó cota aditionalet minden levonás nélkül utalták ki, ami magában is jelentős eredmény, tekintve hogy az eddigi gyakorlat szerint a cota aditionaleból levonásba hozták a kaszárnyabérek után fizetendő házbéradót jöllehet a ka-

szárnyabérek nem fizették ki.

A város állandó választmányának tegnap ülésén a villamos mű két legrégibb érdemes tisztviselőjének kitüntetése, illetve megjutalmazása is napirendre került. Salamon Béla, a villamosmű főpénztárnoka és Szűcs Béla, a villamos mű főgépésze ez a két kiváló munkatárs, akik a város villamos művének üzemeltetése napjától, tehát több mint három évtizede a vállalat szolgálatában állanak és hasznos munkásságukkal feltevéseiknek és az egész város közvéleménye nek igaz elismerését vívták ki.

A város vezetésének utasítására Bazilli Mihály, a villamos mű igazgatója tegnap az állandó választmány előtt javaslatot tett, hogy Salamon Béla főpénztárnok és Szűcs Béla főgépész 30 éves hűségese szolgálatának elismeréséül a város tegye meg a lépéseket a két jubiláns királyi kitüntetése iránt és a város mindkettőt jutalmazza meg.

A javaslatokhoz dr. Soós István alpolgármester szólott hozzá. Meltatva a két, a villamos mű legrégibb erőinek érdemeit, örömmel fogadja el az igazgató javaslatát és indítványozza, hogy a pénzbeli jutalmat három havi fizetés összegében állapítsák meg. Minthogy pedig erre az idejű költségvetésben fedezet nincs, utasták Bazilli igazgatót, hogy az összegről az 1934 évi költségvetésben gondoskodjék.

Az állandó választmány ezt az indítványt egyhangulag megszavazta. A kitüntetés ügyében felterjesztést intéznek és ennek továbbítására a prefektust kéri fel a város.

— Biuffé adományokat kér a Magyar Bál rendezőse. A vasárnapi Magyar Bál a lekes magyar uriaszonyok pompás, olcsó biuffét állítanak fel. A bál rendezőse ezért ezúton is kéri a város magyar közönségét, hogy önkéntes adományaival járuljon hozzá a biufféhez. Elfogadjuk sültet, tésztát, gyümölcsöt és bármilyen más, megfelelő ételneműt, valamint italt (bort és sört). Az adományokat vasárnap egész nap el lehet juttatni a Kath. Kör 11. sz. szobájába, ahol a rendező bizottság elismervény ellenében átveszi.

Az anyakönyvi hivatalból

Házasságok: Vetési József—Mate Jolán, Máté József—Rostas Anna dr. Drinba Sándor—Szonya Mária, Costa Gheorghe—Hermann Mária, Huyel Ede—Peternel Ida, Gecse Sándor—Medgyesi Mária, Grapa Jolán—Tóth Mária, Rapaport Antal—Rosenberg Róza.

Születések: Tóth László, Mutiu Caus, Eugen Vladimir, Kutasi Sándor, Grünberger Éva, Herskovics Tibor, Takács Gábor, Gottlieb

Juliska, Fohn Péter, Szappanos Irén.

Halálozások: özv. Kerekes István 82 éves, Tasi Stefan 84 éves, dr. Stein László 58 éves, Palotás András 63 éves, Berkovics Mihály 57 éves, özv. Kohn Sámuelné 49 éves, özv. Grünberger Lajosné 64 éves, Bedő Imréné 78 éves, Jakab József 40 éves, Jéger Margit 37 éves, Barbuescu Joan 43 éves, Krupp Lajos 57 éves, Weiszlovits Lajos 72 éves, Erdei Margit 9 hónapos, Ciuras Traianné 23 éves, Latu Teodor 53 éves, Fekete István 29 éves, Weinberger 2 és fél hónapos, Hutnes Simon 49 éves, özv. Vas Andrásné 80 éves, Keir Zoltan 24 éves, Bodolás András 69 éves, Dobi István 66 éves, Imre István 49 éves, Pókó József, Popa Joan 63 éves, Sarkadi Margit 2 hónapos, Gaál Wilhelm 69 éves, Hajdu István 5 hónapos, özv. Cseh Istvánné 79 éves.

RADIOMŰSOR

SZOMBAT

Budapest: 6.45: torna Utána gramofon 9.45: Hírek 10: Felolvasás Közben: gramofon 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat és időjárásjelentés 12-kor, 12.05: Roosz család szalonzenekara 12.30: Hírek 13.15: Időjelzés, időjárásjelentés 13.30: Vokálkvartett 14.40: Hírek, élelmiszer és árfolyamhírek. 16: Meseóra, 16.45: Hírek 17: A Budapesti Hangverseny Zenekar 18.30: Mit úsz a rádió 19: Gramofon lemezek 20: Kosztolányi Dezső előadása, 20.30: Magyar nóták Előadja Karácsonyi Margit Csóka Béla és Toll Árpád és Jancsi ciganyzenekara 22: Hírek, 22.20: Garay jazz 23.20: Nőgrád jazz

FILMPALACE

Szombat—vasárnap

**Hoffmann kisasszony
meséi (Szőke bestia)**

Főszerepben: Anny Ondra

APROHIRDETÉSEK

Róna fényképész

mütermében

Oradea, Str. Alexandru 4., művészi lev. lap

6 darab csak **70** lei.

Két szobás konyhás lakás mellékhelyiségekkel együtt február 1-re ocsón kiadó. Ugyanott egy szép nagy üzlethelyiség is, Calea Aradului 3. Díósá 130

Hidraulikus nyomású jó karban levő használt olajprést megvételre keresünk. Ajánlatokat ár és cím megjelölésével Carmen cipőgyárba kérünk. 144

Keresek megvételre takaréktűzhelyt a angol klozet fayence-csészét és vízvezeték-kagylót. Ajánlatokat a kiadóba kérek.

Tanuló lányok 14 éven felüliek és ki-futó fiu 600 lej fizetéssel felvétetik Szőnyegszövőde, Str. Alexandri 56. 144

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA